

Osemdeset let koncerta pevskih zborov dekanije Loka

Ob 120-letnici rojstva Antona Jobsta, skladatelja in zborovodja

Anton Jobst (1894–1981), slovenski glasbenik, skladatelj, zborovodja, orglar, pedagog in organist, se je rodil na Brdu pri Šmohorju v Ziljski dolini na Koroškem, glasbeno pa se je izšolal na orglarski šoli v Ljubljani in pri skladatelju Stanku Premrlu. V Žiri je prišel leta 1912 kot organist, postal tamkajšnji steber kulturnega, predvsem glasbenega dogajanja in tu ostal do konca življenja.

Del glavne ceste, ki teče skozi Žiri, zaslužno nosi njegovo ime, leta 1994 so mu pred šolo postavili tudi spomenik. Kipar Metod Frlic je njegov portret v bronu domiselno postavil na železen podstavek, saj je bil Jobst zaveden Slovenec in bojevit organist, ki je ohranil svojo »železno« vztrajnost, pokončnost in vernost kar v petih, nič kaj prijaznih režimih. V avstro-ogrskem cesarstvu se je rodil in naredil, bil v prvi vojni strumen vojak in prejel štiri odlikovanja za hrabrost. Na soškem bojišču je bil ujet in bil od Kraljevine Italije interniran. V SHS oziroma v Kraljevini Jugoslaviji je bil najbolj ustvarjalen in plodovit ter v času velike gospodarske krize trdo preživel svojo sedemčlansko družino. Med drugo vojno je preživel nemško okupacijo, bil po vojni od nove domače oblasti izgnan v Avstrijo in se po dveh letih vrnil v Žiri. Po upokojitvi (1950) se je še bolj posvetil glasbi, saj je honorarno poučeval v glasbeni šoli, komponiral, vodil cerkveni in posvetni mešani zbor, bil pa je tudi kapelnik novoustanovljene pihalne godbe Alpina, za katero je prirejal skladbe in jo vodil do leta 1965. Tega leta je prejel odlikovanje predsednika Tita za zasluge za narod s srebrno zvezdo. Od tega leta naprej so se nagrade kar vrstile. Med drugim je leta 1975 dobil Prešernovo nagrado gorenjskih občin, za uspešno in dolgoletno delo v glasbeni dejavnosti pa tudi Gallusovo zlato značko in plaketo. Leta 1974 ga je papež Pavel VI. odlikoval z redom viteza Gregorija, kar je za laike najvišje odlikovanje v rimskokatoliški cerkvi.

Njegovo razgibano življenje in bogato glasbeno delo je leta 1990 nadrobno predstavil dr. France Križnar v knjigi *Življenje in delo glasbenika in skladatelja Antona Jobsta (1894–1981)*; avtor je naštel kar 641 njegovih glasbenih del v rokopisih in tiskih.

V Žireh so v letu 2014 proslavljali stodvajseto obletnico rojstva svojega velikega krajana. Zanj je bila z udeležbo njegovih sopotnikov in množično udeležbo širšega občestva darovana sveta maša v cerkvi sv. Martina, kjer je za imenitnimi Milavčevimi orglami sam predano igral vse do konca. Vrstili so se koncerti, razstave, srečanja in pogovorni večer o njem z muzikologom dr. Križnarjem. Izdali so tudi osebno poštno znamko s portretom Antona Jobsta.

V Škofji Loki se Antona Jobsta letos spominjamo z majhno raziskavo o njegovem Dekanijskem cerkvenem pevskem zboru. Jobst se je še posebej z ljubeznijo in zavzetostjo posvečal prav pevskim zborom. Razglednica s fotografijo več kot dvesto pevcev in pevk iz celotne loške dekanije je več kot le priložnostna fotografija zbora po koncertu, ki so ga izvajalci imeli leta 1934 v mestni župni cerkvi sv. Jakoba v Škofji Loki. Ta zbor je imel svojo štampljko, ki je odtisnjena na pisni strani dopisnice, kar govori o pomembnosti in ambicioznosti zbora ter pevovodje; toliko bolj, ker vemo, da so bili pevski zbori posebna Jobstova ljubezen, saj jim je posvetil mnoga svoja najboljša dela.

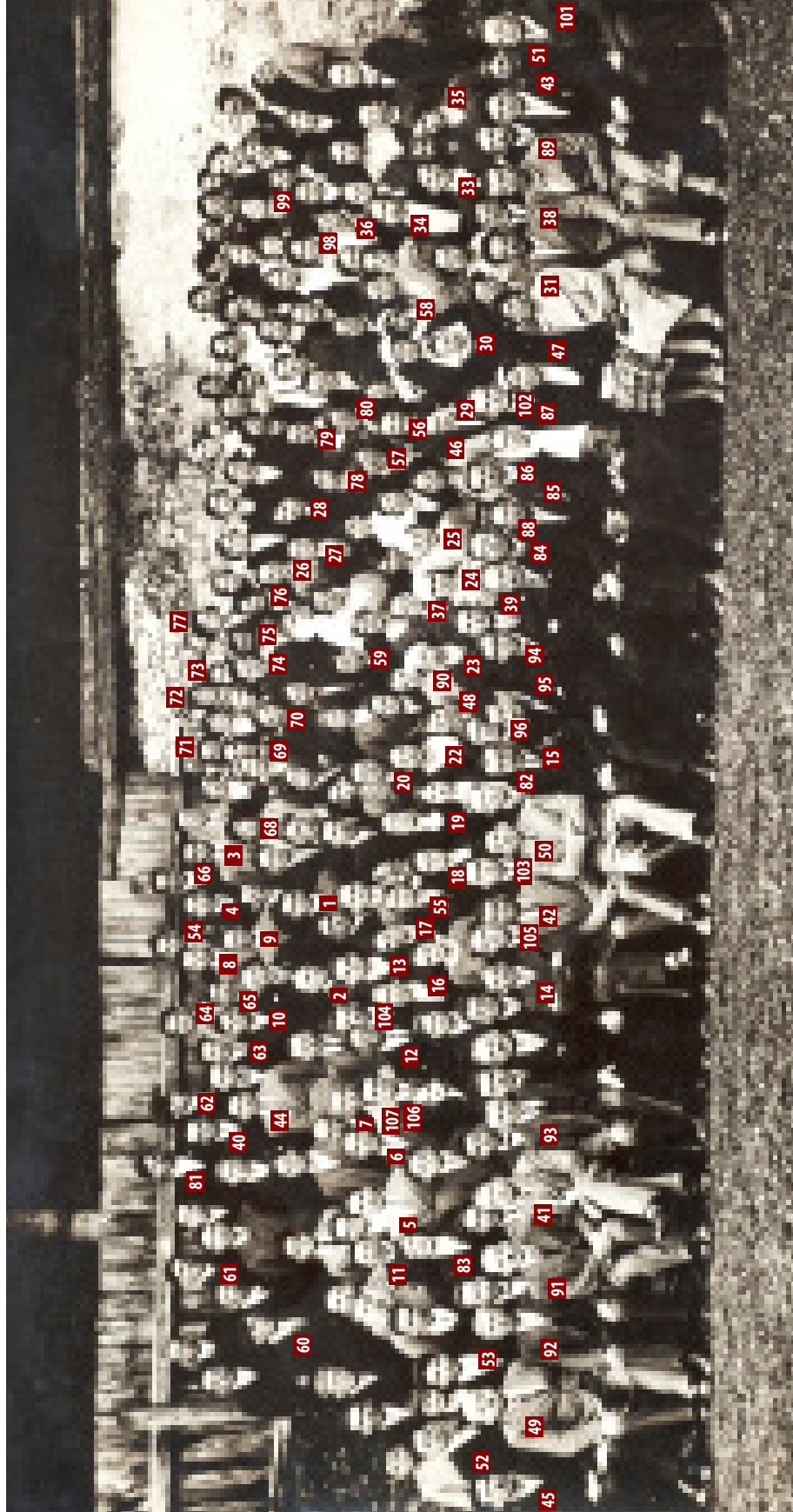
Zamudno in hvalevredno delo pri odkrivanju udeležencev tega koncerta je opravil domoznanec in filatelist, predan zbiralec značk, dokumentov, razglednic ter drugih predmetov Peter Grzetič iz Stare Loke.

P.S. Ob jubileju tega imenitnega zbora in koncerta, ki ga je imel zborovodja Jobst s svojimi pevci, se spominjamo tudi stoletnice začetka 1. svetovne vojne, ki jo je Anton Jobst junaško in srečno preživel.

Alojzij Pavel Florjančič

Na predstavitvi starih razglednic leta 2006, na Taboru v Ljubljani, sem kupil fotografijo, razglednico iz ateljeja škofjeloškega fotografa Janka Šelhausa (1884–1956). Množica pevcev me je pritegnila. Kdo so, kdo jih je vodil, kdaj in kje so slikani? Leto prej je izšla knjiga *Več kot tisoč let : kronika župnije sv. Jurija Stara Loka*, ki jo je uredil Alojzij Pavel Florjančič. Začel sem jo listati in za leto 1934 na strani 254 prebral: 29. april – *Cerkveni koncert cerkvenih pevskih zborov dekanije Loka – v mestni farni cerkvi. Nastopilo je nad 200 pevcev iz Leskovice, Nove Oselice, Poljan, Selc, Sv. Lenarta, Stare Loke, Škofje Loke, Trate, Žabnice, Železnikov in Žirov*. Lahko bi bilo to!

Sosed, litograf, izvrstni fotograf Igor Pustovrh, sedaj že pokojni, mi je razglednico povečal na format plakata, da so bile osebe bolj razpoznavne (to je lahko storil, ker je bila fotografija izredno kakovostna in dobro ohranjena). Z njo sem se napotil do bližnje sofaranke, dolgoletne cerkvene pevke in nekdanje amaterske igralka, devetdesetletne Marije Bergant, po domače Mruščove Marice. Sama takrat še ni mogla peti v tem zboru, ker je bila premlada, je pa kot cerkveni pevski podmladek na Fari dobro poznala domače cerkvene pevce in še nekatere iz sosednjih župnij. Na sliki je takoj spoznala Avgusta Berganta, Mruščovga iz sosedstva, svojega bodočega moža, in še več kot dvajset drugih pevk in pevcev ter povedala zanje domača, hišna imena in poime-novala vasi, iz katerih so bili. Zato se moj seznam imen začenja z njimi. Povedala je tudi, da je dekanijski zbor vodil žirovski organist Anton Jobst, po domače Kopčov.



Udeleženci Jobstovega dekanijskega pevskega zbora v letu 1934.

(foto: Janko Šelhaus. Iz zbirke Petra Grzetiča)

Opogumljen z dobrim začetkom sem nadaljeval z iskanjem in v naslednjih letih obiskal več kot petdeset ljudi po nekdanji veliki Občini Škofja Loka, da bi mi pomagali prepoznati osebe na fotografiji. Včasih sem bil uspešen, večkrat tudi ne. Nekateri so bili nezaupljivi, drugi pa zelo pripravljeni sodelovati in bili nadvse koristni; na primer Alfonz Zajec iz Žirov, izjemni poznavalec Žirov in Žirovcev ter živa kronika kraja. Prva leta so bila še kar uspešna, po nekaj letih pa se je začelo ustavljati, zadnja tri leta so bila jalova; uspel sem določiti sto tri osebe. Več kot polovica pevcev je bilo prepoznanih, drugi še čakajo. Vseh se verjetno ne bo dalo več določiti, vendar smo vseeno lahko zadovoljni.

Pri razpoznavanju pevcev so mi pomagali: Marija Bergant, Minka Bevk, Marija Čadež, Jurij Humar, Marija Krek, Marija Mrak, Janko Pintar, Frančiška Stibelj, Marija Štrekelj, Ivana Vidic, Milena Zagoršek in Alfonz Zajec. Vsem se toplo zahvaljujem. Nekateri so že pokojni, med njimi Jurij Humar iz Vincarij, sicer tudi Prifarc, po domače Flintežov iz Stare Loke; med nami tudi ni več Marije Bergant in Ivane Vidic. Hvala tudi tistim, ki so mi tudi pomagali, pa sem jih poza-bil omeniti, naj mi oprostite.

Seznam prepoznanih pevk in pevcev »Jobstovega dekanijskega zbora«, fotografiranih na nunskem vrtu v Škofji Loki, 29. 4. 1934.

1	Avgust	Bergant		Mruščov	Stara Loka
2	Franc	Hafner		Plčkarjov	Stara Loka
3	Franc	Jugovic		Mlinarčkov	Vešter
4	Peter	Golob		Kovačov	Virmaše
5	Franc	Golob		Kovačov	Virmaše
6	Tone	Golob		Kovačov	Virmaše
7	Janez	Pokorn		Zenzkov	Vešter
8	Jože	Hafner		Uratarjov	Trnje
9	Franc	Poljanec		Skončnkov, poštar	Suha
10	Jože	Hartman		Španov	Suha
11	Anton	Jurman		Klančarjov, tkalec	Šrajeva bajta
12	Janko	Trdina		Trdinčkov, električar	Lontrg
13	Polde	Polenec		Polencov	Puštal
14	Ciril	Mrak		Lompov	Virlog
15	Jože	Matek		Matkov	Forme
16	Marija	Porenta	por. Šink	Mežnarjeva Micka	Pevno
18	Marija	Piškur		Ftkarjeva Minka	Kamnitenik
19	Antonija	Logonder		Frtunova Tona	Pevno
20	Lojze	Porenta		Tončnkov	Trnje
21	Martina	Oblak		Tajčkova	Škofja Loka
22	Marija	Debelak		Jamnkova	Škofja Loka
23	Julka	Javornik		Martancova	Stara Loka
24	Ana	Rupar		Lahova	Škofja Loka
25	Francka	Ažbič	por. Jenko	Poštarjova	Puštal
26	Poldka	Vidmar		Agatna	Stara Loka

27	Johanca	Žagar	por. Rehberger	Kalanušarjeva	Stara Loka
28	Angelca	Pokorn		Alarjeva	Binkelj
29	Ivanka	Logonder		Frtunova Johana	Pevno
30	Hermína	Logonder		Frtunova Minca	Pevno
31	Ivanka	Rupar	por. Čof	Lahova	Škofja Loka
32	Alojzija	Triller		Prtetova	Vešter
33	Johanca	Triller		Prtetova	Vešter
34	Johanca	Černigoj	por. Koželj	Mažucova, šivilja	Stara Loka
35	Marica	Šink	por. Grašič	Hudarevnkova	Stara Loka
36	Marija	Kalan		Štinetova	Pevno
37	Urška	Kržišnik		Pavlinova	Zminec
38	Andrej	Piškur		Ftkarjov	Kamnitnik
39	Rudolf	Jurčič		Urataretov	Križna gora
40	Franc	Krajnik		Tajnetov	Hudo polje
41	Franc	Pirc		Pircov	Škofja Loka
42	Igor	Guzelj		Balantov	Škofja Loka
43	Franc	Rešek		Matjažov	Trnje
44	Janez	Golob		Kovačov	Virmaše
45	Franc	Rupar		Lahov, kovač	Škofja Loka
46	Marija	Hafner		Fškucova, učiteljica	Škofja Loka
47	Vera	Podlipnik		Podlipnikova	Škofja Loka
48	Francka	Sever		Gašprčkova	Puštal
49	Pavle	Bozovičar		Korlčkov, čevljar	Lontrg
50	Anton	Jobst		Kopčov	Brdo
51	Ana	Kranjc		Mrovka	Žiri
52	Pavle	Kopac		Zagarčkov	Žiri
53	Vinko	Gantar		Luketov z Luže	Žiri
54	Maks	Tušer		Tušerjov	Žiri
55	Rozalija	Gregorač		Brenetova	Žiri
56	Roza	Strlič		Strličeva	Žiri
57	Leopolda	Kavčič		Kolerjeva Polda	Žiri
58	Marija	Kristan		Šemanikova	Žiri
59	Marija	Zajc		Zajcova	Žiri
60	Valentin	Kavčič		Mrovcov	Žiri
61	Mirko	Kristan		Kristančkov	Žiri
62	Franc	Oblak		Žunerjov	Žiri
63	Franc	Kavčič		Trčkov	Žiri
64	Lovro	Možina		Mežnajrov	Žiri
65	Franc	Kopač		Martinov	Žiri
66	Tone	Kavčič		Trčkov	Žiri
67	Franc	Zajec		Matičkov	Žiri
68	Francka	Kavčič		Trčkova	Žiri
69	Franja	Demšar		Poštarjeva	Žiri
70	Ljudmila	Seljak		Homcova	Žiri
71	Marija	Žakelj		Balčkova	Žiri
72	Jožefa	Gantar		Luketova	Žiri
73	Ivana	Giacomelli		Bendetova	Žiri
74	Vilka	Ovsenk		Tinetova	Žiri

75	Frančiška	Zajec		Matičkova	Žiri
76	Cecilija	Kokelj		Burnkova	Žiri
77	Julijana	Gantar		Lipetova	Žiri
78	Julijana	Demšar		Poštarijeva	Žiri
79	Ivana	Bačnar		Anžetova	Žiri
80	Anastazija	Kavčič		Kolerjeva	Žiri
81	Janez	Žakelj		Brtelčkov	Žiri
82	Ciril	Debeljak		Bobkov	Selca
83	Tončka	Kateevo		učiteljica Sv. Lenart	Horjul
84	Karel	Bertoncelj			Gorenja vas
85	Anton	Bogataj		Žargarjev	Reteče
86	Janez	Kuralt		Srakarjev	Reteče
87	Frančiška	Kušar		Krivicova	Reteče
88	Anton	Kermelj		Mlinarjev	Reteče
89	Ciril	Mrzlikar		Cotlnov	Škofja Loka
90	Ana	Oblak		Poličarjeva	Škofja Loka
91	Andrej	Ravnihar		Miklovsč, čevljar	Škofja Loka
92	Polde	Hafner		Fškucov	Škofja Loka
93	Franc	Berčič		Iščarjov	Škofja Loka
94	Ivan	Krajnik?		Hrastnkov	Godešič
95	Drago	Bozovičar			Reteče
96	Matija	Megušar		Blaznikova	Selca
97	Rozalija	Debeljak		Bobkova	Selca
98	Mihela	Šinkar		Jkcova	Selca
99	Minka	Šinkar		Jkcova	Selca
100	Franc	Kopčavar		Anžicov	Selca
101	Franc	Štrekelj		Pustežov	Škofja Loka
102		Kalan		Slugov	Suha
103	Tomaž	Pirc		Pircov	Lontrg

Peter Grzetič